

Værdier, Etik og Moral

Gaute Lind Finsterbach
gmotfo@live.dk : 61 60 87 85

- Støtte-/kontaktperson siden 2013
- Pædagogisk psykologi på DPU 2013-2016
- Værdier, etik og moral

Dagens oplæg

- Hvorfor etik og moral?
- Hvad er forskellen på etik og moral?
- Hvad er et etisk værdisæt?
- Hvordan fungerer det i praksis?
- Spørgsmål og diskussion

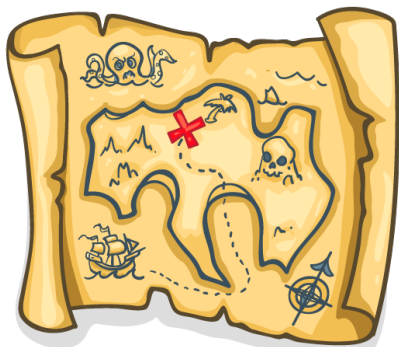

Hvorfor etik og moral?

- Ansvar et man bærer som støtteperson
- Dilemmaer
- Interessekonflikter

Etik

- Retningslinier for vores praksis.
- Et kort der viser hvordan vi sørger for at sikre f.eks:
 - Værdighed
 - Medmenneskelighed
 - Frihed
 - Professionel integritet
 - Social retfærdighed
- Kan drøftes, forhandles, fortolkes og ændres.

Men moral er noget andet end etik

- Hvis etik er et kort, er moral et kompas. Det vi navigerer efter, når vi står i marken
- Mavefornemmelse. Førsprogligt og affektivt
- Moral kan ikke drøftes og forhandles
- Moral kan ændre sig, men ikke på en gang

Hvad er et etisk værdisæt?

- **Medmenneskelighed**
- At gøre det gode
- At have empati og medfølelse
- At tage borgernes perspektiv
- At lindre mennesker i nød
- At ville forebygge, at mennesker kommer i nød

Frihed

- At have respekt for autonomi.
- At understøtte deltagelse.
- At støtte personens ret til selvbestemmelse, medbestemmelse og til at træffe valg.

- Frihed og Medmenneskelighed

Frihed og medmenneskelighed

- Hvordan følte det at se dette klip?

Hvad er et etisk værdisæt?

- Professionel integritet
- At være i stand til at forsvare og begrunde sine handlinger og sin faglighed etisk
- At være ordholden og rent faktisk gøre det, man siger man gør
- At være ærlig og åben om sine hensigter
- At have respekt for aftaler, forpligtelser, løfter og det etiske værdigrundlag

Professionel integritet

Alfred er 19 år, og jeg har været hans støtteperson i 3½ år.

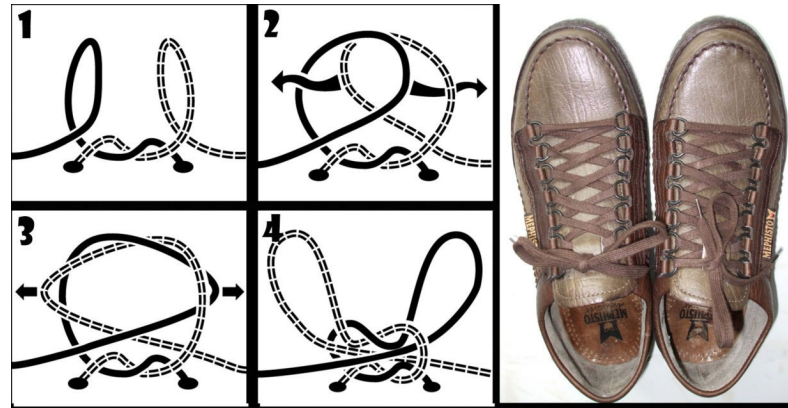
Alfred er velbegavet og har stor viden. Han har en del eksekutive udfordringer.

Han har infantil autisme, men kalder det aspergers syndrom, da lægen har fortalt ham, at symptomerne minder mere herom. Han tænker meget firkantet.

Alfred er af den opfattelse, at han ikke lærer gennem erfaring. Praktiske færdigheder lærer han ved at modtage tilstrækkelig/kompetent instruktion. Sociale færdigheder lærer han gennemgående ikke. Enkelte gange er sociale færdigheder dog opstået, fordi de blev relevante for ham. Eks: *Han var i lang tid ude af stand til at betale ved kassen i supermarkedet. Det kan han den dag i dag.*

Professionel integritet

- For at forsøge at give Alfred nogle erfaringer med erfaring, startede jeg, i samråd med min team-leder, et lille projekt
- Jeg aftalte med Alfred, at vi gav os til at træne binding af snørrebånd
- Alfred er ordholden – men hans engagement var dalende

Kulturel praksis – min opfordring

- En kulturel praksis er et sted, hvor værdier udveksles
- Kulturel praksis er f.eks. personalemøder, sociale arrangementer, samtaler
- Her kan vi stryge kompasnålen, så vores moralske kompas bliver bedre til at til at finde vej på det etiske kort.
- Forhåbentlig kan vi nå det punkt, hvor vores “panikreaktion” i pædagogiske sammenhænge er:
 - 1. At skrue ned for kravene*
 - 2. hjælpe borger til at gøre det, der skaber mest ro*
 - 3. og bagefter ringe til supervisor, leder eller kollega og evaluere.*

Spørgsmål og diskussion

